

Vuorimestari teki merkittävän löydön Silvolasta 1700-luvulla: Alueelle kaivettiin luolaverkosto, joka jätti pysyvän leiman Vantaalle

HS Vantaa|Vantaan Kaivokselasta löytyy erikoinen Luolapolku. Nimen juuret ovat suuressa malmilöydössä, joka tehtiin 1700-luvulla.

Luolapolulla ei ole luolaa, mutta vähän matkan päästä niitä löytyy useampia. Kuva: Jonna Hovi-Horkan

22.1.2020 9:58

Haluatko tietää jonkun Vantaan tiennimen historian? Laita meille sähköpostia osoitteeseen jonna.hovi-horkan@hs.fi, niin yritämme selvittää asian.

Juhani Lehtonen on asunut Kaivokselassa vuodesta 1970, ja näkee Luolapolun ikkunastaan. Hän ihmettelee, mistä nimi tulee.

”Täällä ei ole näkynyt mitään luolaa.”

Mutta vaikka luolaa ei näy, se on olemassa. Tai itse asiassa monta luolaa.

Vuonna 1744 vuorimestari **Magnus Linder** teki löydön. Silvolan eli Sillbölen alueella oli rautamalmia. Tämä oli hyvä uutinen, sillä suomalaiset rautaruukit eli rautatehtaat olivat liian riippuvaisia ruotsalaisesta raudasta.

Vanhoja kaivoskuiluja on yhä nähtävillä Kaivokselassa. Kuva: Esa Syväkuru / HS

Malmin louhinta käynnistettiin heti seuraavana vuonna. Työ oli kovaa, sillä kaivosta louhittiin pääasiassa käsitalalla ja lekalla. Öisin kallioseinää lämmitettiin tulella, jotta haurastunutta seinää olisi helpompi louhia.

Kaivos toimi vuoteen 1770 asti, jolloin se suljettiin liian kalliiden tuotantokustannuksien vuoksi. Toiminta kuitenkin aloitettiin uudelleen, lopetettiin ja taas aloitettiin, kunnes kaivos lopullisesti suljettiin vuonna 1866. Parhaimpina päivinään Silvola oli Suomen parhaiten tuottavimpia kaivoksia.

Kun toiminta loppui, jäljelle jäi pitkiä luolia, kaivoskäytäviä. Pisimmät kaivoskäytävät olivat yli 300 metriä pitkiä ja 50 metriä syviä. Osa kaivoskuiluista täytettiin vedellä, mutta edelleen avoinna on 12 kaivoskuilua. Luolatutkimusta harrastavat tekevät niihin nykyisin retkiä.

1960-luvun alussa Helsingin maalaiskunnassa alettiin suunnitella uutta asuinalueita vain kivenheiton päähän vanhoista kaivoksista. Kun asuinalueita rakennettiin, saatiin työmailla tarvittava vesi kaivoksilta.

Nimi uudelle lähiölle keksittiin mistäpä muusta kuin vanhasta kaivoksesta. Paikka nimettiin Kaivokselaksi. Aiemmin alue oli ollut osa Silvola eli Sillböleä. Uuden Kaivokselan tiet nimettiin teeman mukaisesti.

”Luolapolku on tullut rakennuskaavaan 1961 ja liittyy siten läheisiin rautakaivoksiin, kuten muutkin Vanhan Kaivokselan nimet”, kertoo Vantaan kaupungin aluearkkitehti ja nimistöasioiden vastaava **Timo Kallaluoto**.

Luolapolun lisäksi alueelta löytyy muun muassa Kaivosvoudintie, Kaivosrinteentie ja Kaivostie.

Jutussa on käytetty lähteenä **Bengt Erikssonin** kirjaa Vantaanjoen vihreä tasku Silvola-Sillböle 1500–2000.